

Kontekst

Koncept medijskih pustinja tek treba biti prepoznat u hrvatskom javnom diskursu i kao predmet istraživanja. Nacionalni zakonodavni okvir ne pruža eksplicitnu definiciju lokalnih medija. Međutim, u Zakonu o elektroničkim medijima postoje odredbe za medije koji djeluju s licencom za emitiranje s regionalnim ili lokalnim dosegom. Mediji zajednice se definiraju kao neprofitni mediji.

Lokalni i regionalni tisak i radijske postaje u Hrvatskoj imaju **relativno dugu tradiciju-mnogi lokalni mediji osnovani su sredinom 20. stoljeća.**

Iako je na medijskom tržištu velik broj lokalnih medija, **neka područja su slabo pokrivena i mogu se opisati kao medijske pustinje**, što se najčešće preklapa sa slabijim gospodarskim razvojem i nižom dostupnošću širokopojasnog interneta.

Broj lokalnih i regionalnih medija na temelju podataka Agencije za elektroničke medije i Hrvatske gospodarske komore:

19 televizijskih kanala

140 radijskih postaja, od kojih je 14 neprofitnih

6 regionalnih i lokalnih dnevnih novina.

Postoji li stvarna sadržajna i geografska raznolikost lokalnih medija?

Velik broj lokalnih i regionalnih medija nalazi se u Zagrebu i gradovima u Zagrebačkoj županiji. Lokalni mediji u urbanim sredinama ukazuju na raznolikost u količini i tipu medija, ali postoje znakovi koji upućuju na manjak u raznolikosti sadržaja. **Veći broj lokalnih online medija ima praksu kopiranja informacija izravno sa službenih web stranica lokalnih vlasti.**

Nekoliko lokalnih internetskih radio postaja nalazi se u ruralnim područjima. Međutim, **sadržaj na lokalnim i regionalnim radio postajama sastoji se uglavnom od glazbe** (65% na lokalnim i 70% na regionalnim radijskim postajama).

Zabrinjavajuće niska raznolikost vlasništva na tržištu lokalnih medija

Tri medijske tvrtke dominiraju lokalnim/regionalnim tržištem tiska. Prve dvije imaju 40-60% tržišnih udjela naklada tiska. Koncentracija na online lokalnom medijskom tržištu je manja, ali s istim medijskim tvrtkama koje su prisutne i online. Tržište radija je relativno regionalno fragmentirano.

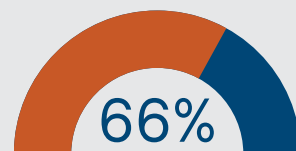
Alarmantni uvjeti rada za lokalne novinare

Sigurnost novinara predstavlja najveći rizik za lokalno novinarstvo, što proizlazi iz neadekvatnih uvjeta rada atipičnih radnika (*freelancera*) i značajnog broja slučajeva SLAPP tužbi.

Lokalni novinari plaćeni su manje nego novinari medija na nacionalnoj razini. Dostupni podaci pokazuju da **lokalni novinari imaju plaću između 500 i 700 eura, a urednici u lokalnim medijima između 700 i 900 eura.**

> Problem tužbi protiv medija i novinara

Prema podacima Hrvatskog novinarskog društva, u 2023. godini bilo je **945 aktivnih tužbi protiv medija i novinara zbog povrede ugleda i časti**. Tužbe su posebno opasne za lokalne medije jer ugrožavaju njihovu ekonomsku održivost te donose **veliki financijski i psihološki teret lokalnim** novinarima koji često žive u blizini ljudi koji su ih tužili.

Istraživanje Sindikata novinara Hrvatske iz 2022. godine pokazalo je da **gotovo dvije trećine atipičnih radnika (*freelancera*) u medijima prima ispodprosječnu neto mjesečnu plaću.**

✂ Urednička neovisnost pod upitnikom

Regionalne i lokalne administrativne jedinice ponekad su jedini vlasnici ili čine dio vlasničke strukture regionalnih i lokalnih medijskih kuća. **Postoje slučajevi neizravne političke kontrole nad lokalnim medijima čiji su vlasnici blisko povezani s političkim strankama.**

Također, **brojni su slučajevi nepravedne i netransparentne dodjele subvencija i državnog oglašavanja na lokalnoj razini**, što omogućuje snažno uplitanje politike u uređivačku autonomiju lokalnih medija.

✂ Nedovoljna reprezentacija manjina i marginaliziranih zajednica

Ustavni zakon o pravima nacionalnih manjina zahtijeva da nacionalne manjine imaju pristup medijskim sadržajima na svom jeziku barem jednom tjedno, no to se **u praksi ne provodi dovoljno dobro**. Količina emitiranja sadržaja na jezicima nacionalnih manjina koju pružaju javni mediji **nije dovoljna za postizanje interkulturalizma.**

Osobe s invaliditetom uglavnom su nevidljive u medijima, a prostor im se daje samo kada se zalažu za svoja osnovna prava. Lokalni mediji nisu dovoljno raznoliki u pokrivanju različitih tema i aktera.

Datum objave 28.02.24

Co-funded by
the European Union

Pristupite
cijelom
izvještaju s
materijalima

